

O‘ZBEKISTON YEVROOSIYO IQTISODIY ITTIFOQI BILAN AMALIY HAMKORLIKNI YANADA KENGAYTIRISH TARAFDORIDIR

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev 21-dekabr kuni Sankt-Peterburg shahrida Oliy Yevroosiyo iqtisodiy kengashining navbatdagi yig‘ilishida kuzatuvchi davlat rahbari maqomida ishtirok etdi.

Belarus Respublikasi Prezidenti Aleksandr Lukashenko raisligida o‘tgan uchrashuvda Armaniston Respublikasi Bosh vaziri Nikol Pashinyan, Qozog‘iston Respublikasi Prezidenti Qosim-Jomart Toqayev, Qirg‘iz Respublikasi Prezidenti Sadir Japarov va Rossiya Federatsiyasi Prezidenti Vladimir Putin ham qatnashdilar. YOII kuzatuvchi davlatlari rahbarlari — Kuba Respublikasi Prezidenti Migel Dias-Kanel va Eron Islom Respublikasi Prezidenti Mas‘ud Pezeshkiyon ishtirokchilarga videomurojaat yo‘lladilar. Taklif qilingan davlat vakili sifatida tadbirda Indoneziya Respublikasi savdo vaziri Budi Santoso ishtirok etdi.

Kun tartibidan ko‘p tomonlama savdo-iqtisodiy hamkorlikni yanada kengaytirish, sanoat kooperatsiyasi loyihalarini qo‘llab-quvvatlash, transportni rivojlantirish va o‘zaro hamkorlikning ustuvor yo‘nalishlarida qo‘shma dasturlarni amalga oshirish masalalari o‘rin oldi.

O‘zbekiston Prezidenti nutqining avvalida YOII mamlakatlari bilan o‘zaro manfaatli hamkorlikni yanada kengaytirish mamlakatimiz tashqi iqtisodiy siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri ekanligini ta’kidladi.

Keyingi to‘rt yilda kuzatuvchi davlat maqomidagi hamkorlik davrida O‘zbekistonning ittifoq mamlakatlari bilan tovar ayirboshlash hajmi qariyb ikki baravarga oshdi va 20 milliard dollarga yaqinlashdi.

Savdo, sanoat, moliya tizimi, qishloq xo‘jaligi, transport va boshqa sohalarida 40 ga yaqin chora-tadbirlarni o‘z ichiga olgan Yevroosiyo iqtisodiy komissiyasi bilan 2026-yilgacha hamkorlik rejasi tizimli ravishda amalga oshirilmoqda. Kelgusi yilda qo‘shma Ishchi guruhning beshinchi yig‘ilishini Toshkentda o‘tkazish rejalashtirilgan.

O‘zbekiston savdo va yuk tashishni raqamlashtirish, elektron tijoratni joriy etish va iqlim o‘zgarishiga qarshi kurashish sohalarida YOIIning bir qator tarmoq dasturlarida faol ishtirok etmoqda.

Oliy Yevroosiyo iqtisodiy kengashining bu galgi yig‘ilishi doirasida O‘zbekiston va YOII o‘rtasida bojxona chegaralari orqali o‘tkazilayotgan tovarlar va transport vositalari to‘g‘risidagi ma‘lumotni almashish to‘g‘risida bitim tuzish yuzasidan muzokaralarni boshlash qarori qabul qilindi.

— Ishonchimiz komil, chegaralararo ma‘lumotlar almashinuvi bojxona nazorati samaradorligini oshirishga, kechikishlarni

kamaytirishga va transport tizimlarimizni Yevroosiyo yo‘laklariga integratsiya qilishga xizmat qiladi, — deya ta’kidladi davlatimiz rahbari.

O‘zbekiston Prezidenti Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqi bilan o‘zaro manfaatli hamkorlikning ustuvor yo‘nalishlariga alohida to‘xtalib o‘tdi.

Xususan, davlatimiz rahbari o‘zaro tovar ayirboshlashda savdo to‘siqlarini bosqichma-bosqich bartaraf etish muhimligini ta’kidladi. Texnik jihatdan tartibga solish, sanitariya va fitosanitariya standartlariga yondashuvlarni uyg‘unlashtirish uchun MDH va YOII institutlari faoliyatini muvofiqlashtirishni kuchaytirish zarurligi ko‘rsatib o‘tili. Shu ma’noda, O‘zbekiston yetakchisi ortiqcha tartib-taomillarni bartaraf etish va talablarni birxillashtirish bo‘yicha “yo‘l xaritasi”ni ishlab chiqish taklifi bildirildi.

Texnik jihatdan tartibga solish, sertifikatlashtirish va bojxona ma‘murchiligidagi tafovutlar bilan bog‘liq masalalarni tezkor hal etish uchun tarif va notarif to‘siqlar bo‘yicha “O‘zbekiston — YOII” qo‘shma Muvofiqlashtiruvchi guruhini tashkil etish taklifi ilgari surildi.

Sanoat sohasidagi hamkorlikni yanada kengaytirish maqsadida mamlakatimiz

rahbari mashinasozlik, energetika, agrosanoat majmui, kimyo va boshqa sohalaridagi loyihalar ro‘yxatini birgalikda tuzishni taklif qildi.

O‘zbekistonning Yevroosiyo taraqqiyot bankiga qo‘shilishi munosabati bilan hamkorlikning strategik yo‘nalishlarini birgalikda belgilash hamda ustuvor infratuzilmaviy va “yashil” loyihalarni, kichik va o‘rta biznesni qo‘llab-quvvatlashni qamrab olgan “yo‘l xaritasi”ni ishlab chiqish tashabbusi bildirildi.

Raqamli texnologiyalar sohasidagi hamkorlikni rivojlantirish haqida gapirar ekan, O‘zbekiston Prezidenti bojxona ma‘murchiligi raqamlashtirish va yuk tashishda “uzluksiz” modelga o‘tish masalalari ustuvor vazifa ekanligini qayd etdi.

— Raqamli platformalarni, jumladan, elektron savdo va raqamli markirovkani uyg‘unlashtirish bo‘yicha “yo‘l xaritasi”ni YOIK bilan birgalikda tayyorlashni taklif etamiz, — dedi O‘zbekiston Prezidenti.

O‘zbekiston YOIIning, eng avvalo, biotib-biyot, yangi materiallar, agrotexnologiyalar, energetika va robototexnika yo‘nalishlaridagi texnologik platformalariga qo‘shilishdan manfaatdor.

Turizm almashinuvi rag‘batlantirish va turistik mahsulotlarning o‘zaro bog‘liqligini ta’minlash maqsadida davlatimiz rahbari O‘zbekiston turizm sohasida integratsiyalashgan axborot resursini shakllantirish ishlariga qo‘shilishga ham tayyorligini bildirdi.

Yakunda davlatimiz rahbari O‘zbekiston Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqi bilan keng qamrovli va o‘zaro manfaatli sheriklikni kengaytirishga qat’iy intilishini yana bir bor tasdiqladi.

Rossiya Federatsiyasiga amaliy tashrif doirasida N.A.Rimskiy-Korsakov nomidagi Sankt-Peterburg davlat konservatoriyasida O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev, Qirg‘iz Respublikasi Prezidenti Sadir Japarov va Tojikiston Respublikasi Prezidenti Emomali Rahmonga Lev Tolstoy nomidagi Xalqaro tinchlik mukofotini topshirish marosimi bo‘lib o‘tdi.

Rossiya Federatsiyasi Prezidenti Vladimir Putin huzurida xalqaro mukofotni uning hay’ati raisi, Mariinskiy teatri badiiy rahbari va bosh direktori, Rossiya Katta teatri bosh direktori, dirijyor Valeriy Gergiyev topshirdi.

Uch mamlakat yetakchilari ushbu nufuzli mukofotga Markaziy Osiyo mintaqasida tinchlik va xavfsizlikni mustahkamlashga qo‘shgan ulkan shaxsiy hisslari uchun sazovor bo‘ldilar.

Hakamlar hay’atining qarorida ta’kidlanganidek, 2025-yil 31-mart kuni Xo‘jand shahrida uchta davlat rahbarlari Davlat chegaralarining tutashgan nuqtasi to‘g‘risidagi shartnoma va Abadiy do‘stlik to‘g‘risidagi Xo‘jand deklaratsiyasini imzoladilar va shu bilan xalqaro huquq ustuvorligiga asoslangan umumiy va barobar xavfsizlikni ta’minlash, xalqlar o‘rtasida o‘zaro anglashuv hamda hamkorlikni mustahkamlashga katta hissa qo‘shdilar.

Ushbu mukofot insonparvarlik g‘oyalari sadoqatni ifodalashi va Markaziy Osiyoni tinchlik, farovonlik hamda bunyodkorlik makoniga aylantirish yo‘lidagi umumiy hissaning e’tirofi ekani ta’kidlandi. Birodar O‘zbekiston, Qirg‘iziston va Tojikiston o‘rtasidagi munosabatlarda yangi sahifa ochilishi uch mamlakat xalqlarining siyosiy irodasi, o‘zaro ishonch va yaxshi qo‘shnichilikka intilishi tufayli bo‘lgani qayd etildi.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Rossiya Federatsiyasiga amaliy tashrifi davom etmoqda.

O‘ZA

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI SHAVKAT MIRZIYOEYEVNING OLIY YEVROOSIYO IQTISODIY KENGASHI YIG‘ILISHIDAGI NUTQI

Hurmatli delegatsiyalar rahbarlari!

Avvalambor, Rossiya Federatsiyasi Prezidenti hurmatli Vladimir Vladimirovich Putinga mehmondo‘stlik va bugungi uchrashuvimizni a’lo darajada tashkil etgani uchun bildirilgan minnatdorlik so‘zlariga qo‘shilaman.

Belarus tomonining, Belarus Respublikasi Prezidenti Aleksandr Grigoryevich Lukashenkoning Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga samarali raisligini alohida qayd etmoqchiman. Bu davrda ko‘p tomonlama amaliy hamkorlik yangi sur‘at kasb etdi.

Global bozorlarning tobora parchalanib borayotgani, logistika zanjirlarining murakkablashayotgani va investitsiya resurslarini taqsimlashda ustuvor yo‘nalishlarning o‘zgarayotgani sharoitida biz uchun strategik va tabiiy sheriklarimiz bo‘lgan Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqi mamlakatlari bilan pragmatik va o‘zaro manfaatli hamkorlikni chuqurlashtirish prinsipial ahamiyat kasb etmoqda.

Hurmatli yig‘ilish ishtirokchilari!

Kuzatuvchi davlat maqomidagi hamkorlikning so‘nggi to‘rt yilida O‘zbekistonning YOII mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi qariyb ikki barobar oshdi.

Iqtisodiy aloqalar tarkibida yuqori qo‘shilgan qiymatli mahsulotlar ulushi ortib borayotgani, kooperatsiya loyihalari kengayib borayotgani barqaror sur‘at ko‘rsatayotgani ayniqsa muhimdir.

Bu hamkorlarimiz ishlab chiqarish zanjirlarini mustahkamlashdan chinakam manfaatdorligini aks ettiradi.

O‘zbekiston Yevroosiyoing asosiy formatlarida faol ishtirok etmoqda.

Yevroosiyo iqtisodiy komissiyasi bilan savdo, sanoat, moliya, agrar sanoat va transport sohalarida 40 ga yaqin aniq tadbirlarni o‘z ichiga olgan uch yillik reja amalga oshirilmoqda.

Qo‘shma Ishchi guruh formatidagi ishlar davom etmoqda: uning beshinchi yig‘ilishini kelgusi yilda Toshkent shahrida o‘tkazishni rejalashtirmoqdamiz.

Shuningdek, YOIIning elektron savdoni rivojlantirish, yuk tashishni raqamlashtirish va iqlim o‘zgarishiga qarshi kurashish bo‘yicha tarmoq dasturlarida ishtirok etmoqdamiz.

O‘zbekiston va YOII bojxona chegaralari orqali olib o‘tiladigan tovarlar va transport vositalari to‘g‘risida axborot almashish borasida bitim tuzish bo‘yicha muzokaralarni boshlash haqidagi qaror qabul qilinganini olqishlaymiz. Ishonchimiz komilki, transchegaraviy ma‘lumotlar almashinuvi bojxona nazorati samaradorligini oshirish, kechikishlarni kamaytirish va transport tizimlarimizning Yevroosiyo yo‘laklariga integratsiyalashga xizmat qiladi.

O‘zbekistonning Yevroosiyo taraqqiyot bankiga qo‘shilishi hamkorlikni mustahkamlashda muhim bosqich bo‘ldi. Bank bilan birgalikda infratuzilma, energetika, metallurgiya, kimyo va boshqa tarmoqlarda istiqbolli loyihalar portfelini shakllantirildi.

Hurmatli hamkasblar!

YOII bilan hamkorlikni kengaytirish borasidagi ustuvor yo‘nalishlarimizni qisqacha aytib o‘tmoqchiman.

Birinchi. Savdo to‘siqlarini bosqichma-bosqich bartaraf etish asosiy vazifa bo‘lib qolmoqda.

Texnik jihatdan tartibga solish, sanitariya va fitosanitariya me‘yorlari borasidagi yondashuvlarni yaqinlashtirish maqsadida MDH va EOII institutlari o‘rtasidagi muvofiqlashtirishni faollashtirish zarur deb hisoblaymiz.

Ortiqcha tartib-taomillarni bartaraf etish va talablarni birxillashtirish bo‘yicha “yo‘l xaritasi”ni ishlab chiqish maqsadga muvofiq.

Texnik jihatdan tartibga solish, sertifikatlash va bojxona ma‘muriyatchiligidagi tafovutlar bilan bog‘liq masalalarni tezkor hal etish maqsadida tarif va notarif to‘siqlar bo‘yicha “O‘zbekiston — EOII” qo‘shma Muvofiqlashtiruvchi guruhini tuzishni taklif etamiz.

Ikkinchi. Sanoat kooperatsiyasini rivojlantirishga alohida e’tibor qaratmoqdamiz. Mashinasozlik, energetika, agrosanoat majmui, kimyo va boshqa tarmoqlardagi loyihalar ro‘yxatini birgalikda shakllantirish zarur.

O‘zbekistonning ETTBga qo‘shilishi munosabati bilan sheriklikning strategik yo‘nalishlarini birgalikda belgilab olish hamda ustuvor infratuzilmaviy va “yashil” loyihalarini, kichik va o‘rta biznesni qo‘llab-quvvatlashni qamrab olgan “yo‘l xaritasi”ni ishlab chiqish maqsadga muvofiqdir.

Ishonchimiz komilki, Bank nafaqat moliyalashtirish manbai, balki integratsiya loyihalariga investitsiyalarni jalb qilish katalizatoriga aylanishi mumkin.

Uchinchi. Raqamli texnologiyalar sohasidagi hamkorlikni kuchaytirish niyatidamiz.

Raqamli platformalarni, jumladan, elektron tijorat va raqamli markirovkalashni o‘zaro bog‘lash bo‘yicha YOIK bilan “yo‘l xaritasi”ni tayyorlashni taklif etamiz. Bojxona ma‘muriyatchiligini raqamlashtirish va yuk tashishning “choksiz” modeliga o‘tishni ham ustuvor vazifa sifatida ko‘r-yapmiz.

To‘rtinchi. Biz YEIIning biotibbiyot,

yangi materiallar, agrotexnologiyalar, energetika va robototexnika kabi yo‘nalishlarni qamrab oluvchi texnologik platformalariga qo‘shilishdan manfaatdormiz.

Beshinchi. Turizm sohasida integratsiyalashgan axborot resursini shakllantirishga ham qo‘shilishga tayyormiz.

Bunday yondashuv mamlakatlarimiz turistik mahsulotlarining o‘zaro bog‘liqligini ta’minlash imkonini beradi.

Hurmatli do‘stlar!

O‘zbekiston EOII bilan amaliy hamkorlikni yanada kengaytirish tarafdoridir.

Fursatdan foydalanib, Qozog‘iston Respublikasi Prezidenti hurmatli Qosim-Jomart Kemelevich Toqayevga Birlashmaga raislik Qozog‘istonga o‘tishi munosabati bilan muvaffaqiyatlar tilayman.

Barchangizni va birodar xalqlarimizni kirib kelayotgan Yangi yil bilan yana bir bor samimiy tabriklab, tinchlik-osoyishtalik, farovonlik va ravnaq tilayman.

E’tiboringiz uchun rahmat.

ISHONCH va RAG‘BATni IMKONIYATga AYLANTIRAYOTGAN ZAMONDOSHLAR — BUGUNGI KUN QAHRAMONLARI

Mamlakatimizda barcha sohalarida kechayotgan shiddatli islohotlar doirasida kambag‘allikni qisqartirish, ehtiyojmand oilalar bilan ishlash va ularning turmush darajasini yaxshilash borasida ham izchil chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda.

Yillar davomida yurtimizda kambag‘allik masalasi deyarli tilga olinmagan, mavzu yopiq bo‘lgan. Keyingi yillarga kelibgina, bu masala ochiq muhokamalarga olib chiqildi va uni bartaraf etish bo‘yicha tub islohotlar boshlandi. Ushbu toifadagi oilalarni kambag‘allikdan chiqarish, barqaror daromad manbaiga ega qilish, kasbga o‘rgatish, tadbirkorlikka yo‘naltirish va manzilli ko‘makni yo‘lga qo‘yish kabi ishlar “Kambag‘allikdan farovonlik sari” dasturiga asosan amalga oshirilmoqda.

Joriy yil 19-noyabr kuni Prezidentimiz raisligida kambag‘allikni qisqartirish hamda aholi bandligini ta‘minlash borasidagi ishlar

sarhisobi va kelgusi yil uchun ustuvor vazifalar yuzasidan o‘tkazilgan videoselektor yig‘ilishda ham kambag‘allikni qisqartirish yo‘nalishidagi ishlar chuqur tahlil qilindi va kechiktirib bo‘lmaydigan yangi vazifalar belgilandi. Aslida, kambag‘allik va ihsizlik faqat qiyinchalangan oilalarning emas, balki jamiyatimizda yashayotgan barchaning umumiy tashvishidir. Ushbu maqola qahramonlari ham yangi O‘zbekistonda kechayotgan islohotlar samarasi tufayli hayot qiyinchiliklarini yengib, nafaqat kambag‘allikdan chiqish, balki el-yurtga nafi tegayotgan tadbirkorlarga aylangan zamondoshlarimizdir.

ENDI HAM YERLI, HAM UYLIMAN

Komila JO‘RAYEVA
Jizzax viloyati Zarbdor tumani:

— Yillar mobaynida 7 farzandim bilan boshpanasiz, tashlandiq joyda chayla qurib yashadik. Ba‘zan yeyishga non topolmay, propiskam yo‘qligi uchun farzandlarimni maktabda o‘qita olmay, juda tushkun kayfiyatda yurgan vaqtlarimda kun kelib, meni “Gulchi opa” deb atashlarini xayolimga ham keltirmagandim. Chunki 6 yil oldin “Temir daftar”da ro‘yxatda turar, ahvolim nochor edi.

Bugungi kunda Zarbdor tumanidagi “Zarbdor zirapchasi gul ko‘chatlarini yetishtirish tomorqa xizmati” MCHJ direktoriman, 35 nafar doimiy ishchim bor. O‘tgan yili “Yil ayoli” tanlovi respublika bosqichida ishtirok etib, “Yilning eng jonkuyar ayoli” nominatsiyasida g‘olib bo‘ldim. Joriy yil avgustida esa Prezidentimiz farmoni bilan “Faol tadbirkor” ko‘krak nishoniga munosib ko‘rildim.

Hozirgi yashab turgan joyimiz, tomorqa xo‘jaligimiz ilgari tashlandiq, taqir yer edi. Aynan shu yerga kelib, kichik bir kapa tikib yashaganmiz. Turmushdagi qiyinchiliklar, tushunmovchilik va aldovlar tufayli farzandlarim bilan uysiz, ko‘chada qolganmiz. Holiq qanday kechaypti, bolalarning nima yeb, nima ichaypti, kiyishga kiyimi, yotarga joyi bormi, nega ayol boshing bilan ko‘chada yashayapsan, qishning izg‘irini, yozning jazirasida bu yerda qanday jon saqlaysizlar deb so‘raydigan odam bo‘lmagan.

Beadad shukrki, so‘nggi yillarda yurtimizda kechayotgan yangilanishlar bois, ro‘shnolik ko‘rdim. Hech kutmaganim holda hayotimda yaxshi o‘zgarishlar ro‘y berdi. Buning uchun Prezidentimizdan cheksiz minnatdorman!

Olti yil oldin o‘sha vaqtdagi tuman hokimi kelib yashash tarzimni ko‘rdi, “Nega bunday ahvolda yashab yuribsiz, farzandlaringiz maktabda o‘qimayotgan ekan, nima uchun

mahallaga yoki bizga murojaat qilmadingiz, mahalla faollari ahvolingizni so‘ramadimi?” degan savollarni berdi.

Indamadm. Zero, yillar davomida yordam so‘rab men taqillatib bormagan idora eshigi, ko‘maklashing, ahvolim og‘ir deya aytmagan mutasaddi rahbar qolmagandi. Shuning uchunmi, o‘sha paytlarda hech kimdan ko‘mak so‘ramaganman. Hokimning “Sizga nima yordam qilaylik?” degan so‘roviga, “Menga yer bering, mehnat qilib, o‘zim oyoqqa turaman”, dedim. Shundan so‘ng yer ajratib berildi.

Davlatimiz ko‘magi bilan issiqxona quridik, bolalarim bilan asta-sekin issiqxonalarni ko‘paytirdik. Tumanda gulchilik yo‘nalishida doimiy faoliyat yurituvchi birotta tadbirkor yo‘qligi bois, bu sohaga ehtiyoj bor edi. Yaqinda quduq qazdirib, suv chiqardik. Ungacha ekinlarni chelaklab suv tashib sug‘orardim. Vaqt o‘tib, yon-atrofni obod qilib, mevali ko‘chatlar ekdim. Davlatimizning yana bir moddiy qo‘llari bilan ikki xonali uy uchun boshlang‘ich to‘lov qildim.

Aslida, turmush qiyinchiliklaridan ortib 7 farzandni tarbiyalash, voyaga yetkazishning o‘zi bo‘lmaydi. Hayotim asta-sekin izga tushdi, qiyinchiliklar ortda qoldi. Hozir mutasaddi rahbarlar faoliyatimni doim qo‘llab, ko‘mak berib kelyapti. Kadastr qilish, issiqxonani gazlashtirish orqali faoliyatim ancha rivojlandi. Bugun yangi O‘zbekistonda yangilanishlar nafari esyapti. Insonparvar, taraqqiyparvar islohotlar hisobiga men kabi uysiz, ishsiz, boshpanasiz odamlar hayotida olamshumul yaxshi o‘zgarishlar ro‘y bermoqda.

Aytgancha, korxonamiz 2022-yilda faoliyat boshlagan bo‘lsa, 2025-yil boshida 100 million so‘m kredit evaziga yana 5 gektar yer olib, manzarali gul ko‘chatlari yetishtirishni boshladik. Hozir gullarning 500 xildan ziyodini yetishtiryapman. Issiqxonalarni kengaytirib, gulchilikdan tashqari turli mevali daraxtlar yetishtirish va ichki bozorda sotish, ko‘kat va rezavorlarning urug‘ini qadoqlab, savdo qilishni yo‘lga qo‘ydim. Bundan tashqari, parrandachilik va chorvachilikni ham izga tushiryapman.

Ihsiz xotin-qizlarga tomorqachilik sirlarini o‘rgatish orqali doimiy daromad manbaiga ega bo‘lishida ko‘mak berish bilan birga ularning ma‘naviy olamini boyitish uchun “Zirapcha” nomli kutubxona tashkil qildim.

To‘g‘risi, davlatimiz yaratib berayotgan imkoniyatlar orqali 40 yoshimda kambag‘allikdan chiqib, tadbirkor ayolga aylandim. Asosiysi, farzandlarim olty ta‘lim muassasalarida, kichiklari maktabda o‘qiyapti. Davlatimiz g‘amxo‘rligi va qo‘llab-quvvatloviga javoban ehtiyojmand oilalar, qiynalgan ayollarga ko‘mak berishga harakat qilyapman.

HAMMASI IZGA TUSHDI, UMIDIM QAYTA TIKLANDI

Shohista NURMAMATOVA
Buxoro viloyati Qorako‘l tumani:

— Turmush o‘rtog‘im va bir bolam nogiron. Shu bois, ro‘zg‘orning kam-ko‘stini to‘ldirishga harakat qilardim. Ayniqsa, birinchi guruh nogironi bo‘lgan o‘rancha farzandimning parvarishi, dorilari va kundalik ehtiyojini ta‘minlash eng og‘ir sinovlardan biri edi. Voyaga yetmagan uch bolaning kundalik xarajatlari ham bunga qo‘shilib, uzoq yillar tinkamni quritdi.

Yaxshiyam orzu bor. Bu kunlar kelishini yillar bo‘yi kutib, niyat qilib yashadim. Yo‘qsa, bilmadm, turmushning bu og‘ir sinovlariga qanday bardosh berardim? Har holda hayotim qachondir o‘nglanishini bilardim.

Shukrki, o‘ylaganlarim, yaxshi niyatlarim ro‘yobga chiqmoqda. Davlatimiz xalqimizni, yurtdoshlarimiz davlatimizni qo‘llashi ortidan

mamlakatimiz tez rivojlanaypti. Ya‘ni bugun barchaga tadbirkorlik, ish, o‘qish, sport uchun yaxshi sharoit yaratib berilyaptiki, undan unumli foydalanayotganlarning yutug‘i yig‘ilib, O‘zbekistonimizni har tomonlama

yuksaltirmoqda. Asosiysi, “Inson qadri uchun” g‘oyasiga asoslangan ustuvor islohotlar tufayli biz kabi ehtiyojmand qatlam vakillari ham o‘zini baxtli his qilmoqda.

2022-yilda “Temir daftar”ga kiritildim. 2023-yilda “Mahalla yetiligi” yordami bilan oilaviy tadbirkorlikni boshlash uchun 33 million so‘m imtiyozli kredit oldim. Ishni tovuq boqish hamda tuxum sotishdan boshladim. Bu ishning xarajati kam, asosiy ishlar esa uyda bajariladi. Shu bois, ham ishlash, ham farzandlarim va turmush o‘rtog‘imga g‘amxo‘rlilik qilishga vaqtim ko‘proq bo‘ladi.

Mehnatda baraka bor deyishadi. 300 ta tovuq‘im bor edi, hozir ularning soni ikki mingtaga yetdi. Har kuni qariyb 1000 dona tuxum olaman. Xaridorlar tuxumini uyimdan olib ketadi.

2024-yil kuzida yana 100 million so‘m kredit olib, ishlab chiqarish ko‘lamini kengaytirdim.

Narzullo ZABIXULLAYEV
Toshkent viloyati Zangiota tumani:

Endi parrandachilik asosiy daromad manbaimizga aylandi.

“Turmush qiyinchiliklari meni ba‘zan butunlay yolg‘iz qoldirgandek tuyular, hayotda qanday yo‘l topaman, farzandlarimni qanday qilib oyoqqa turg‘izaman degan o‘ylar bilan tunlari bedor o‘tirardim. Shukrki, davlatimizning yordami, e‘tibori orqali hayotim izga tushdi, umidim qayta tiklandi.

Hayotimdagi bu katta o‘zgarishlar uchun davlatimizdan bir umr minnatdorman. Prezidentimizning g‘amxo‘rligi tufayli qaytadan qaddim tiklanib, jamiyatda o‘z o‘rnini topdim.

kasallik bilan og‘riganman”, dedim. U meni malakali shifokorlarga olib borishini aytdi.

Bir necha kundan so‘ng shifoxonaga bordik, qayta tekshiruvlardan o‘tdik. Xullas, sog‘lig‘im tiklana boshladi.

Oz fursat o‘tmay, oilaviy tadbirkorlik dasturi doirasida xonadonimizda bichuvchilik xizmati bilan shug‘ullanishga bankdan 33 million so‘m imtiyozli kredit oldim. Dastlab ishimni yakka tadbirkor sifatida boshlagan bo‘lsam, hozir 20 ishchi-xizmatchi bilan davom ettiryapman. Ularning bir qismi kambag‘al oilalar a‘zolari.

Kichik tadbirkorligim bugun tibbiyot kiyimlari tikish va bichuvchilikka ixtisoslashgan oilaviy korxonaga aylandi. Hozir 27 yoshdaman, oylik daromadim 80 milliondan ziyod.

Bundan tashqari, olti sotixli tomorqamizda shamshod o‘simligini yetishtirishni yo‘lga qo‘ydim. Donasini 65 mingdan sotamiz, olti oyda 800 dona shamshod yetishtiriladi. Daromadimiz hisobiga xonadonimizni ta‘mirladik, turmush sharoitimizni yaxshiladik, avtomobil ham oldik. Quvonarlisi, singlim va ukamni turli to‘garaklarda o‘qityapman.

Albatta, hayotimdagi bu o‘zgarishlar o‘z-o‘zidan bo‘lmadi. Yangi O‘zbekistonni barpo etish yo‘lidagi islohotlar barcha jabhadagi yangilanishlar, katta-katta yutuqlar, biz kabi millionlab insonlar taqdiri yaxshi tomonga o‘zgarishiga asos bo‘lyapti. Buning uchun Prezidentimizdan cheksiz minnatdorman!

DAVLATIMIZ QO‘LLAB-QUVVATLOVI BILAN SHU DARAJAGA ERISHDIM

Feruza OCHILOVA

Qashqadaryo viloyati G‘uzor tumani:

— Yo‘qchilik qursin, qora qozonni qaynatishdan boshqa tashvish xayolimga kelmaydigan paytda farzandlaring biror tansiq taom pishirib yoki yangi kiyim olib berishingni so‘rasa, g‘alati holga tushib qolarkansan. So‘raganini qilyay desang imkoning yo‘q, vaziyatni aytib koyisang, ular bola, tushunmasligi mumkin, boshqa tomondan, ular bu narsalarni so‘rashga haqli. Shunday kezlari javobi yo‘q savollarimdan ma‘yus tortardim.

Bunday tushkunlik ruhiyatga ham ta‘sir qilarkan. So‘nggi yillardagi o‘zgarishlar tufayli oilaviy sharoitimizni o‘rganib chiqib, “Ayollar haftasi”ga ro‘yxatga qo‘yishganida aytarli o‘zgarish bo‘lishiga ishonmagandim. Mahalla faollari bankdan kredit olishimni tavsiya qildi, ijtimoiy daftarda turganim uchun imtiyoz asosida 30 million so‘m oldik.

Shu asosda tomorqamizda ikki sotixli kichik issiqxona barpo etib, dehqonchilikni yo‘lga qo‘ydim. Bu kurtganimizdan tezroq natija berganini ko‘rib juda ruhlidik. Hozirga kelib, qo‘shimcha daromadimiz hisobidan issiqxonani olti sotixgacha kengaytirdik. Yil davomida uch marta hosil yetishtiramiz. Asosan, pomidor va bodringdan barqaror daromad olyapmiz. Yana chorvachilikni ham yo‘lga qo‘ydim.

Daromadimiz yaxshi, shuning hisobidan uy-joyimizni ta‘mirladik, qoramollarni

ko‘paytirdik. Farzandlarimizni oliy ta‘limda o‘qitishni niyat qilganmiz. Davlatimiz qo‘llab-quvvatlovi bilan shu darajaga yetishdim. Fikrimcha, bu yo‘nalishdagi siyosat evaziga O‘zbekistonda menga o‘xshab muhtojlikdan farovonlikka chiqqanlar, tadbirkor bo‘lib el-yurt manfaatini yo‘lida xizmat qilayotganlar juda ko‘p. Shuning uchun mamlakatimiz juda tez sur‘atlarda rivojlanaypti.

Demochimanki, davlatimiz mana shunday sharoit yaratib bergan ekan, biz bu ishonch, rag‘bat fursatini imkoniyatga aylantirib, ham oilamiz, ham yurtimiz barqarorligi yo‘lida bor kuch-g‘ayratimizni ishga solishimiz talab etiladi. Shaxsan o‘zim bu talabni sharaf bilan bajaraman.

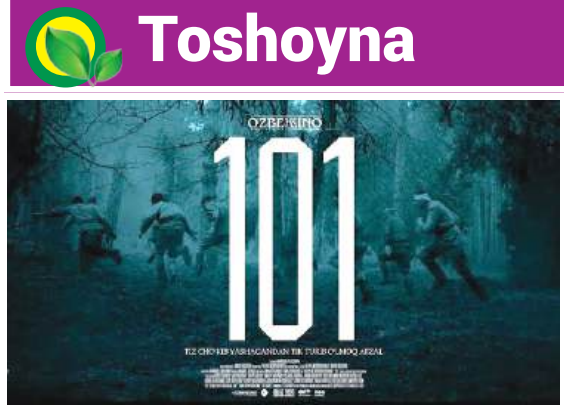
Bugun “Kambag‘allikdan farovonlik sari” dasturi natijasida xalqimiz turmush tarzida yangi imkoniyatlar, yangi sahifalar ochilmoqda. Keng qamrovli islohotlar har bir hududda o‘zining aniq natijasini bermoqda.

Qaysi hududga bormang, tomorqadan unumli foydalanish, issiqxona xo‘jaliklari, gulchilik va kichik biznesning turli yo‘nalishlarini rivojlantirayotgan fidoyilarga duch kelasiz. Ular nafaqat o‘z oilalariga mustahkam tayanch, balki mahalla hayotiga yangi ruh va harakat bag‘ishlayotgan yangi davr ishbilamonlaridir.

Ulardan bir guruhining hayoti bilan tanishar ekanmiz, imkoniyatlardan unumli foydalanish asnosida kambag‘allikdan chiqib, munosib hayot darajasiga erishganining guvohi bo‘lamiz. Ularning har biri iroda, mehnat va intilish bilan ro‘zg‘origa baraka, hayotiga esa go‘zal maqsadlar kirita olgan.

Ha, insonning farovon, to‘kin va xotirjam hayot kechirishi, avvalo, uning o‘zidagi iroda va halol mehnatiga bog‘liq. Xonadonida tinchlik, mehnatida baraka bo‘lishini istagan har bir inson bugungi islohotlardan unumli foydalangan holda o‘z sa‘y-harakatlari bilan to‘kin va to‘kis hayotga erishishi mumkin.

Gulichehra DURDIYEVA,
“Yangi O‘zbekiston” muxbiri

“101” filmida 1941-yili Smolensk yaqinida asirga tushib, keyinchalik Niderlandiyaning Amersfort konslageriga jo‘natilgan 101 nafar o‘zbek yigitining fojiali qismati hikoya qilinadi. Bu yigitlar natsistlar rahbari Yozef Gebbelsning buyrug‘iga binoan nemis targ‘iboti uchun maxsus tanlab olinadi. Fashistlar ular orqali “sovet asirlari och va ojiz” degan tasavvurni yaratishni maqsad qiladi. Shu niyatda asirlar qasddan uzoq vaqt och qoldiriladi. So‘ng tasvirga olish ishlari boshlanib, ularning oldiga bir dona non irg‘itiladi. Biroq voqealar rivoji dushman kutganidek tus olmaydi. Ochlikdan sillasi qurigan yigitlar bir lahza jim qoladi, so‘ngra ularidan biri nonni ehtiyotkorlik bilan olib, teng bo‘laklarga bo‘ladi va har bir asirga o‘z ulushini uzatadi. Hech kim non talashmaydi, hech kim bironing haqiga ko‘z olaytirmaydi.

TAOM

yeyish bellashuvlari:

SOVRIN

SOG‘LIQDAN

USTUN EMAS

Ushbu filmida bir burda nonga qanoat qilgan qahramonlarimiz o‘z qadriyatini, sabr va shukrni hayotiy mezon deb bilgan millat qiyofasini namoyon etadi. Afsuski, so‘nggi paytlarda ijtimoiy tarmoqlarda tarqalayotgan ayrim holatlar bu azaliy qadriyatlarga zid kelmoqda. Ovqat yeyish musobaqalari, “kim ko‘p yeydi” qabilidagi bellashuvlar hamda pul tikib o‘tkaziladigan “xo‘randalar bahsi” kabi jarayonlar na qanoatga va na madaniyatimizga mosdir. Videolavhalarda kamida o‘n kishilik oshni to‘rt kishi paqqos tushirayotganiga ko‘zingiz tushadi. Bu holat endilikda boshqa taomlarga ham ko‘chgan: buyurtma somsadan tortib, tovoq-tovoq go‘shxo‘rlikkacha, hatto qurt va banan yeyish borasida bahslashayotganlarning videolari ko‘payib bormoqda. Eng xavotirli, atrofda bu jarayonni zavq bilan tomosha qilayotganlarning aksariyati yoshlardir. Bu kabi holatlar garchi shaxsiy tanlov sifatida oqlansa-da, tobora ommalashib borayotgani sababli jamiyatning ma’naviy muhitiga ta’sir etmay qolmaydi.

Birinchi navbatda, bunday bellashuvlar inson sog‘lig‘i uchun jiddiy xavf tug‘diradi. Ovqatni me’yoridan ortiq iste’mol qilish nafaqat oshqozon va hazm tizimiga zarar yetkazadi,

Agar yetarli miqdorda taomlansak, tanimizga jabr qilmaymiz. Arastudan: “Sen nega sira kasal bo‘lmaysan, boshqalardan farqing nimada?” deb so‘raganlarida, u “Boshqalar yeyish uchun yashaydi, men esa yashash uchun yeyman”, deb javob bergan ekan.

balki uning uzoq muddatli asoratlari semizlik, qandli diabet, yurak-qon tomir kasalliklari kabi og‘ir xastaliklarga sabab bo‘lishi mumkin.

Demak, bu ko‘ngilochar ko‘rinishdagi shou-musobaqada g‘olib deb topilgan ishtirokchi aslida mag‘lubdir. Chunki qo‘lga kiritilayotgan arizmas sovrin uning uchun eng katta boylik sanalmish salomatligi evaziga qozonilmoqda.

— Musobaqalashib ovqatlanish ko‘pincha stress, ruhiy bezovtalik yoki xavotir holati bilan bog‘liq bo‘ladi. Bunday paytda inson hissiyotlarga berilgan holda ortiqcha va tez-tez ovqat yeyishi mumkin, — deydi gastroenterolog Nodir G‘ozioyev. — Bu holat, ya’ni bo‘kib ovqatlanish inson organizmiga katta zarar yetkazadi. Taom me’yoridan ziyod miqdorda qabul qilinganda me’da devorlari sun‘iy ravishda cho‘ziladi. Natijada hazm jarayoni sekinlashadi, qorinda og‘irlik, dam bo‘lish va og‘riq kabi noxush alomatlar paydo bo‘ladi. Agar bu holat muntazam takrorlansa, vaqt o‘tishi bilan me’da shilliq qavati shikastlanib, gastrit, reflyuks, hatto me’da yarasi rivojlanishi mumkin. Bo‘kib yeyish oqibatida organizm keragidan ortiq kaloriya to‘playdi. Ushbu kaloriyalarning yig‘ilishi jamlanib, semizlik, qandli diabet va yurak-qon tomir kasalliklariga olib keladi. Shuningdek, ortiqcha ovqatlanish qon bosimi oshishi, yurakda og‘riq va nafas qisilishi kabilarni ham keltirib chiqaradi.

Shu bois, ovqatlanish madaniyatiga rioya qilish, ehtiyojga yarasha va xotirjam holda taomlanish juda muhim. Ovqat yetarli miqdorda, tinch muhitda va shoshilmasdan yeyilganda

hazm tizimi sog‘lom ishlaydi, organizm ortiqcha yuklanishdan himoyalanaadi va umumiy sog‘liq barqaror saqlanadi.

Bundan tashqari, bu kabi ovqatlanish musobaqalarining insonga ijtimoiy va psixologik ta’siri ham jiddiy mavzudir. Bellashuvlarning shou tarzida tashkil etilishi va ijtimoiy tarmoqlarda keng tarqalishi, ayniqsa, yoshlar ongida noto‘g‘ri dunyoqarashni shakllantirishi mumkin. “Ko‘p yeyish” orqali e’tibor qozonish yoki moddiy mukofot olish g‘oyasi qadriyatlarga zid bo‘lib, jamiyatda me’vorsizlik va isrofgarchilikni targ‘ib qiladi. Shu bois, bunday shou-musobaqalarga nisbatan sog‘lom tafakkur va mas’uliyatli yondashuvni shakllantirish dolzarb ahamiyatga ega.

— Ovqat yeyish musobaqalari hozirgi kunda ommaviy madaniyatning ajralmas qismiga aylanmoqda, — deydi psixolog Nazokatxon Yo‘lchiyoyeva. — Ko‘plab yirik media maydonlar va internet platformalari bu turdagi musobaqalarni targ‘ib qilmoqda. Bellashuvlarning shou va ko‘rgazmali ko‘rinishda ijtimoiy tarmoqlarda tarqalishi esa yoshlar ongida noto‘g‘ri ruhiy modellar shakllanishiga zamin yaratishi mumkin. Ishtirokchilarning sanoqli daqiqalarda yuqori kaloriyalı taomlarni iste’mol qilishi ko‘pincha “tezkorlik” va “jadallik” ramzi sifatida ko‘rsatiladi. Bu esa yoshlarda sog‘lom ovqatlanish tartibi buzilishiga, ortiqcha iste’mol va yot odatlar shakllanishiga olib kelishi hech gap emas. Ijtimoiy bosimning o‘rni ham sezilarli: “boshqalar kabi qilish kerak”, “undan nimam kam” qabilidagi fikrlar insonning ruhiy holatiga salbiy ta’sir ko‘rsatadi. Ilmiy nuqtayi nazaridan qaraganda, bunday musobaqalar organizmning tabiiy signallariga zid harakat qilish demakdir. Tabiiy to‘qlik va to‘yinganlik hissi sun‘iy ravishda buziladi. Bu nafaqat oshqozon-ichak tizimi, balki butun organizm uchun stress manbaiga aylanadi. Shu sababli bunday musobaqalardan voz kechish hamda parhezli, sifatlı ovqatlanishni asosiy qoidaga aylantirish maqsadga muvofiq. Bu nafaqat salomatlikni saqlaydi, balki ruhiy barqarorlikni ham ta’minlaydi.

Darhaqiqat, bugungi zamonda oziq-ovqat mo‘l-ko‘l va turfadir. Gazaklar va souslar esa geni modifikatsiya qilingan mahsulotlar hamda transyog‘lar yordamida yanada lazzatli qilib tayyorlanadi. Gazli ichimliklar va tuzli shirin sharbatlar ishtahani oshishga xizmat qiladi. Shunga ko‘ra, ba’zan bir o‘tirishda ikki-uch xil taomni, uning ustidan salatlari, meva sharbatlari

va shirinliklarni ham iste’mol qilishimiz mumkin. To‘ylarda esa bu holat yanada yaqqolroq ko‘zga tashlanadi — taomlarning serob va rang-barangligi odamni ko‘proq yeyishga undaydi. Ammo shunday mo‘l-ko‘lchilik va turli-tuman yeguliklardan foydalanishda me’yorni saqlash juda muhim. Agar yetarli miqdorda taomlansak, tanimizga jabr qilmaymiz. Arastudan: “Sen nega sira kasal bo‘lmaysan, boshqalardan farqing nimada?” deb so‘raganlarida, u “Boshqalar yeyish uchun yashaydi, men esa yashash uchun yeyman”, deb javob bergan ekan.

Achinarlisi shundaki, hozirgi kunda yeyish uchun bahslashadigan, “mechkaaylik” musobaqasi ishqibozlari soni keskin ortib bormoqda. Agar avvallari ishtirokchilar, asosan, yo‘l-yo‘lakay tasodifan qatnashgan bo‘lsa, hozir boshqa shaharlardan ham g‘olib bo‘lib, ijtimoiy tarmoq “yulduzi”ga aylanish orzusidagilar oshxonalarga oqib kelmoqda. Bu qatlam orasida ayollar va yosh bolalar ham kam emas.

Ijtimoiy tarmoqlarda tarqalayotgan videolarda ko‘pincha oshxona egalari g‘olibni taqdirlash jarayonini tantanali tarzda tashkil etadi. Biroq ular bu bilan cheklanib qolmaydi — yangi, yanada “qudratli” ishtirokchilarni chorlash orqali raqobat muhitini kuchaytirishga harakat qiladi. Bunday chorlovlarda turli manzillar yoki yosh toifalariga murojaatlar qilinadi, hatto ba’zan kimningdir izzat-nafsigaga tegadigan iboralar ishlatiladi. Natijada bu holat shunchaki ovqat yeyish bellashuvidan ko‘ra, hayot-mamot kurashini eslatuvchi muhitni yuzaga keltiradi. Shu zayilda yangi nomzodlar o‘z “sha’ni”ni himoya qilish” yoki “zo‘rligini isbotlash” niyatida o‘sha oshxonaga yo‘l oladi.

Agar shu turdagi “mechkaaylik” musobaqalari ommalashaversa va ularning g‘oliblari qahramon sifatida targ‘ib etilsa, tabiiyki, ularga taqdid qiluvchilar soni ham ortib boraveradi. Ammo o‘ylab ko‘raylik-chi: bu “championatlar” ortida nimalar yotibdi? Kim g‘olib — insonmi yoki nafs? Aslida, bunday musobaqalarda inson nafsining g‘alabasi namoyon bo‘ladi. Qatnashuvchi ovqatni emas, aksincha, ortiqcha ovqat uning sog‘lig‘ini, umrini “yeb qo‘yishi” mumkinligini anglashi kerak. Shuni unutmaylik: ovqatlanganda qomimiz emas, avvalo, ko‘nglimiz to‘lsin.

Shuhrat NORMURODOV,
jurnalist